

ONTWIKKELING LONEN VS ARBEIDSPRODUCTIVITEIT: *EEN LANGJARIGE ANALYSE*

25 JUNI 2021

ONDERZOEKSVRAAG

- Hoe heeft de arbeidsproductiviteit zich op de lange termijn ontwikkeld ten opzichte van de lonen. Hierbij is ingezoomd op:
 - Totale lonen
 - CAO-lonen
 - Het minimumloon

25 JUNI 2021

2

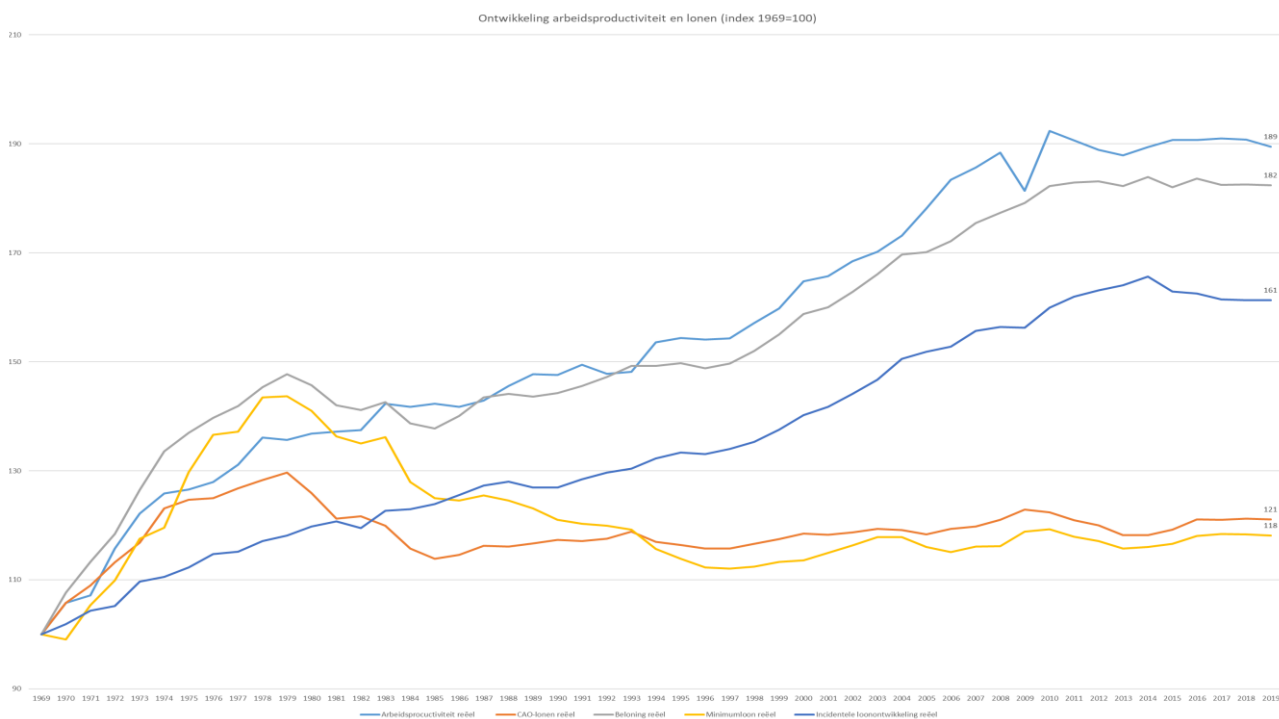
METHODOLOGIE

- Alle cijfers zijn in reële termen gepresenteerd.
- Alle cijfers zijn op jaarbasis.
- Er is gekozen voor een vergelijking vanaf 1969.

25 JUNI 2021

3

NIET ALLE WERKNEMERS ZIJN GELIJK

- Werknemers die geprofitteerd hebben van de sterke incidentele loonontwikkeling in de afgelopen decennia hebben slechts een beperkte relatieve loondaling gezien.
- Werknemers die afhankelijk zijn geweest van cao-loonstijging hebben hun loon relatief sterk zien dalen.
- Werknemers met een minimumloon hebben hun inkomen sterk zien dalen.

25 JUNI 2021

5

NIET ALLE SECTOREN ZIJN GELIJK

- Enkele sectoren laten relatieve loonstijging zien. Meeste sectoren een daling.
- Cultuur sport en recreatie: beloning tussen 1995 en 2016, 43% achtergebleven bij de arbeidsproductiviteitsgroei.
- Ook sector handel sterk achtergebleven.

Groei van arbeidsproductiviteit en lonen per sector

TABEL 1

	Stijging beloning, in procenten	Stijging arbeidsproductiviteit, in procenten	Ontwikkeling beloning ten opzichte van de productiviteit
Periode: 1969–2019			
Landbouw, bosbouw en visserij	752	353	-53
Delfstoffenwinning	949	1.903	100
Industrie	979	1.140	16
Energievoorziening	826	1.106	34
Waterbedrijven en afvalbeheer	1.185	1.149	-3
Bouwnijverheid	968	1.255	30
Informatie en communicatie	761	840	10
Financiële dienstverlening	1.296	1.780	37
Verhuur en handel van onroerend goed	469	920	96
Periode: 1995–2016¹			
Handel	171	206	21
Vervoer en opslag	174	197	14
Horeca	160	174	9
Specialistische zakelijke diensten	172	182	6
Verhuur en overige zakelijke diensten	176	194	11
Cultuur, sport en recreatie	150	214	43
Overige dienstverlening	169	186	10

¹ Voor deze sectoren was er geen data beschikbaar vanaf 1969

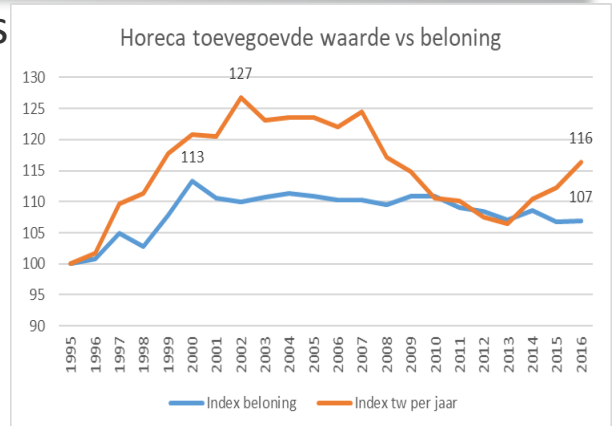
Data: CBS | ESB

25 JUNI 2021

CIJFERS OP SECTOR NIVEAU ZEGGEN NIET ALLES.

- Lonen in de horeca zijn slechts beperkt achtergebleven bij de arbeidsproductiviteit.
 - Lonen in reële termen dalen sinds 2000.
 - Arbeidsproductiviteit ook beperkt gestegen.

25 JUNI 2021

7

CONCLUSIE

- Zowel arbeidsproductiviteit en totale lonen zijn sinds 1969 gestegen.
- Totale lonen blijven zijn achtergebleven bij de arbeidsproductiviteit.
- CAO-Lonen en het minimumloon blijven zeer sterk achter bij de arbeidsproductiviteit.
- Vrijwel in alle sectoren heerst dit beeld maar niet in alle sectoren in zelfde mate.
- Arbeidsproductiviteit zal ook moeten stijgen in bepaalde sectoren.

25 JUNI 2021

8